

Universitat Politècnica de Catalunya

Centre de Política de Sol i Valoracions

NOVEMBER 2016

Back to the sense of the city, Síntesi d'activitats

Autor:

Rolando Biere Arenas. M. Sc. Arquitecte.

* Aquest document desenvolupa una breu síntesi de les activitats desenvolupades pels investigadors del CPSV tant pel que fa a l'organització, com al desenvolupament científic de la 11na edició del Congrés Internacional de Ciutat i Territori Virtual (CTV), que va ser organitzat per l'Institut de Disseny Urbà de la Facultat d'Arquitectura de la Universitat de Tecnologia de Cracòvia i, conjuntament amb el Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV), de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), afegint-se a més l'Acadèmia de Ciències de Polònia (KUIA). La voluntat d'aquesta edició va ser tornar al sentit de la ciutat, sent capaços d'integrar conceptes bàsics i tecnologies, raó per la qual es va definir el títol "*Back to the Sense of the City.*"

Universitat Politècnica de Catalunya

Centre de Política de Sol i Valoracions

NOVEMBER 2016

Back to the sense of the city, Síntesi d'activitats

Índex de continguts

1. Resum.....	2
2. Antecedents.....	2
3. El congrés a Cracòvia.....	3
3.1 <i>Objectius.....</i>	3
3.2 <i>Comitès Científic i Organitzador .....</i>	4
3.3 <i>Valor afegit del CTV per a la UPC.....</i>	5
4. Participació de la UPC.....	6
4.1 <i>publicació de les actes del congrés .....</i>	7
4.1.1 <i>Chapter 2. Urban process.....</i>	8
4.1.2 <i>Chapter 3. Urbanization and de-urbanization .....</i>	8
4.1.3 <i>Chapter 4. Virtual cities, theory and technology.....</i>	8
4.1.4 <i>Chapter 5. Governance, social cohesion abd urban policies.....</i>	9
5. Comentaris finals.....	9

Back to the sense of the city, Síntesi d'activitats

1. Resum

Aquest document desenvolupa una breu síntesi de les activitats desenvolupades pels investigadors del CPSV tant pel que fa a l'organització, com al desenvolupament científic de la 11na edició del Congrés Internacional de Ciutat i Territori Virtual (CTV), que va ser organitzat per l'Institut de Disseny Urbà de la Facultat d'Arquitectura de la Universitat de Tecnologia de Cracòvia i, conjuntament amb el Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV), de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), afegint-se a més l'Acadèmia de Ciències de Polònia (KUJA). La voluntat d'aquesta edició va ser tornar al sentit de la ciutat, sent capaços d'integrar conceptes bàsics i tecnologies, raó per la qual es va definir el títol "*Back to the Sense of the City.*"

2. Antecedents

Aquest congrés CTV a Cracòvia va ser la 11na edició i, va continuar el camí començat l'any 2004 a Barcelona en el 1er *Congrés Internacional de Ciutat i Territori Virtual*, organitzat pel *Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV)* i que va ser plantejat com un lloc de trobada per presentar desenvolupaments de models virtuals i eines de representació de l'entorn construït, en el marc de les activitats entorn del Fòrum de les Cultures a Barcelona.

En aquest primer congrés ens vam reunir un grup d'aproximadament 100 investigadors, que durant tres dies vam discutir sobre projectes i avenços en les tres àrees temàtiques que es van definir en aquella oportunitat:

- *Ciutats virtuals al món*
- *Territori virtual i cartografia 3D*
- *Representació virtual del patrimoni*

En finalitzar aquesta reunió, es va decidir continuar amb el congrés, com espai de trobada anual i així després d'aquest 1er congrés, es va realitzar la segona edició l'any 2005, a la ciutat de Concepción (Xile), al campus de la *Universitat del Bío-Bío*. Posteriorment, l'any 2006 a Bilbao, la *Fundació Labein-Tecnalia*, va organitzar la tercera edició i la quarta va ser l'octubre de 2007 a les ciutats de Guadalajara i Puerto Vallarta (Mèxic), organitzada per la *Universitat de Guadalajara*, amb el reclam de "**repensar la ciutat**" i les problemàtiques que en ella coexisteixen. En aquesta edició es va produir un gir conceptual, i el congrés va passar de tenir un èmfasi tecnològic a incorporar altres qüestions urbanes de més abast teòric.

Per aquest motiu, amb aquest nou enfocament, es va decidir tornar a l'origen a Barcelona i per a la cinquena edició (que es va realitzar al juny de 2009) es van plantejar noves preguntes en base al tema "**Estratègies per a la transformació i la gestió de la ciutat; perspectives i noves tecnologies**". Sense oblidar l'interès en l'ús de les TIC, com a eines d'anàlisi i representació de la ciutat, es va perseguir descobrir les seves potencialitats, com a orientadores en l'elaboració de propostes efectives en el camp del creixement urbà, de la sostenibilitat territorial i del coneixement i modelatge dels nous paradigmes de creixement i planificació urbana, així com de gestió i economies de les ciutats.

En aquesta cinquena edició es va proposar un nou espai de trobada per a la recerca de solucions al problema del desenvolupament territorial-urbà, considerant la valoració social, la conservació de l'entorn i del patrimoni, la participació ciutadana i la possibilitat d'elaborar propostes qualitatives per a les nostres ciutats i els seus habitants, de cara a les transformacions previstes per aquest segle XXI. A més es va consolidar la seva internacionalització amb la participació de més de 200 persones de més de 10 països, tant d'Amèrica com d'Europa, refermant la seva lògica d'alternança de seus entre tots dos continents.

En la mateixa línia, la sisena edició va tenir lloc l'octubre de 2010 a la *Universitat de Baja California* a Mexicali (Mèxic) amb la participació de més de 100 investigadors i, les dues edicions següents es van organitzar en països de llengua portuguesa; la setena edició va ser coorganitzada per la *Universitat de Coimbra* i la *Universitat Nova de Lisboa* (Portugal) a Lisboa a l'octubre de 2011 i la vuitena edició va ser al setembre de 2012 a Rio de Janeiro (Brasil), organitzada per la *Universitat Federal de Rio de Janeiro*.

La novena edició va tenir lloc a Roma (Itàlia) al setembre 2013, organitzada pel Departament d'Arquitectura de la *Universitat Roma Tre*, sobre la base dels conceptes "**Ciutat · Memòria · Gent**" i la desena va ser al setembre de 2014 a Monterrey (Mèxic) a la Facultat d'Arquitectura de la *Universitat Autònoma de Nuevo León* amb el tema "**dispersió / concentració dels territoris urbans, a la llum de les tecnologies del segle XXI.**"

3. El congrés a Cracòvia

Per a la onzena edició (<http://ctv2016.pk.edu.pl>) que va tenir lloc a la ciutat de Cracòvia (Polònia) entre el 6 i el 8 de juliol de 2016, va recollir el testimoni l'*Institut de Disseny Urbà* de la Facultat d'Arquitectura de la *Universitat de Tecnologia de Cracòvia*, que organitzarà el Congrés, com en totes les edicions anteriors, conjuntament amb el Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV), de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), afegint-se a més l'Acadèmia de Ciències de Polònia (KUIA). El tema d'aquesta edició va pretendre tornar al sentit de la ciutat amb el nom "**Back to the Sense of the City**".

3.1 Objectius

Per assolir els desitjos de tornar a entendre el sentit últim de les ciutats i en la voluntat de treballar debatent, es van decidir cinc eixos temàtics, dintre dels quals es van desenvolupar panells de treballs en base a 10 temes.

1. Teoria Urbana

- *Axiologia de la ciutat i les seves raons*
- *El sentit de la polis - si, on i com*
- *Composició urbana i l'orientació en l'espai urbà*

2. Processos Urbans

- *La ciutat - passat, present i futur*
- *Polis contemporani i d'aglomeració (models d'urbanització, monocentrisme, policentrisme, ciutat compacta i l'expansió)*

- *Quina és la ciutat més inclusiva, compacte i d'ús mixt?*
- *Entre lo urbà i lo rural*
- 3. *Urbanització i des-urbanització*
  - *Geografia i conseqüències del creixement de la població urbana, el creixement sostenible*
  - *Shrinking cities - una nova oportunitat per a la polis*
- 4. *Ciutats virtuals, teoria i tecnologia*
  - *La virtualitat en la realitat, la realitat en la virtualitat, materials i immaterials*
  - *Projecte idea, implementació, ús, cartografia de l'espai urbà, models virtuals, ciutats intel·ligents*
  - *Essències Virtuals v/s experiència real de la ciutat*
- 5. *Governança, cohesió social i polítiques urbanes*
  - *Seran les polítiques / ens portaren les polítiques "la ciutat" de nou?*
  - *Pla o projecte / regulació o desregulació, conseqüències.*

3.2 Comitès Científic i Organitzador

Pel que fa al Comitè científic, cal remarcar que va estar presidit pel professor *Dr. Josep Roca Cladera*, Director del Centre de Política de Sòl i Valoracions de la UPC, i que la seva composició, eminentment internacional, va incloure 22 membres amb representació de 6 països: Polònia (14), país organitzador, Espanya (3), Estats Units d'Amèrica (1), Portugal (1), Itàlia (2) i Mèxic (1), segons es detalla a continuació.

- *ROCA CLADERA, JOSEP.* Dr. Arq. UPC (Espanya)
President del Comitè
- *FRANTA, ANNA.* Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)
Curadora del congrés
- *KANTAREK, A. AGATA.* Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)
Curadora del congrés
- *GYURKOVICH, MATEUSZ.* Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)
Secretari del Comitè
- *BILIŃSKI, GRZEGORZ.* Dr. Eng. Arq. Acadèmia de Belles arts de Cracòvia (Polònia)
- *BONENBERG, WOJCIECH.* Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Poznan (Polònia)
- *CERASOLI, MARIO.* Dr. Arq. Universitat de Roma Tre (Itàlia)
- *FAROOQ, AMEEN.* Dr. Arq. Universitat de Kennesaw State (Estats Units d'Amèrica)
- *FRANCHINI, ADO.* Dr. Arq. Politècnica de Milan, (Itàlia)
- *GONZÁLEZ ROMERO, DANIEL.* Dr. Arq. Universitat de Guadalajara (Mèxic)
- *GZELL, SŁAWOMIR.* Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Varsòvia (Polònia)
- *HOFERT FEIX, KARIN.* Arq. Universitat Politècnica de Catalunya (Spain)
- *MARMOLEJO DUARTE, CARLOS.* Dr. Arq. Universitat Politècnica de Catalunya (Spain)
- *NACHLIK, ELŻBIETA.* Dr. Eng. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)
- *NOWORÓL, ALEKSANDER.* Dr. Eng. Arq. Jagiellonian University, Varsòvia (Polònia)
- *PAPRZYCA, KRYSZYNA.* Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)

- SCHNEIDER-SKALSKA, GRAŻYNA. Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)
- SKALSKI, KRZYSZTOF. Dr. Eng. Arq. Jagiellonian University, Varsòvia (Polònia)
- SZARATA, ANDRZEJ. Dr. Eng. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)
- TENEDÓRIO, JOSÉ ANTÓNIO. Dr. Geog. Universitat Nova de Lisboa (Portugal)
- WĘCŁAWOWICZ-BILSKA, ELŻBIETA. Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)
- ZUZIAK, ZBIGNIEW K. Dr. Eng. Arq. Universitat de Tecnologia de Cracòvia (Polònia)

Dintre d'aquest Comitè s'ha de destacar també la participació de dos professors de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB) de la nostra universitat, el professor *Carlos Marmolejo Duarte*, del Departament de Tecnologia de l'Arquitectura (TA) i investigador del CPSV i al professora *Karin Hofert Feix*, del Departament de Projectes Arquitectònics (DPA)

També es vol destacar la participació al Comitè Organitzador del congrés, compostat per onze membres, de la professora *Blanca Arellano Ramos* M.Sc. Arq. i *Rolando Biere Arenas*, MSc. Arq., tots dos investigadors del CPSV.

3.3 Valor afegit del CTV per a la UPC

És important indicar aquí el seu valor des de la perspectiva de la seva contribució a la innovació científica i tecnològica dins de la UPC. Com s'ha indicat a l'apartat anterior, el President del Comitè Científic va ser el Dr. Josep Roca Cladera i dos dels vint-i-un membres restants van ser professors de l'UPC. I també dos dels onze membres del Comitè Organitzador investigadors del CPSV de la nostra universitat.

En el congrés van participar grups universitaris, institucions i empreses internacionals que desenvolupen treballs relacionats amb els diversos aspectes del creixement territorial i de la gestió urbana, així com d'aquells relacionats amb les variables inherents a l'arquitectura i a la ciutat actuals i que en aquest sentit utilitzen les noves tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC) com a eines d'anàlisi, gestió i control dels processos de transformació urbana, territorial i mediambiental.

De la mateixa manera, institucions que treballen en la construcció de models virtuals de ciutats, en desenvolupament de cartografia 3D, en reconstrucció virtual del patrimoni arquitectònic, així com en Sistemes d'Informació Geogràfica, en la recerca de millores i optimització dels processos i sistemes de control i gestió de diverses problemàtiques territorials, urbanes i arquitectòniques.

El 11th *International Congress on virtual cities and territories (11 CTV) "Back to the Sense of the City"*, va ser un espai de trobada i intercanvi d'idees i experiències adquirides en les noves formes de percebre, interpretar, gestionar i representar les ciutats i territoris que habitem, així com entreveure les actuals realitats territorials, urbanes i arquitectòniques, les perspectives de noves estratègies de transformació i gestió de la ciutat i respecte d'elles discutir i difondre les formes en què les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) i les aplicacions d'aquestes en SIG, modelatge 3D, teledetecció i entorns intel·ligents, constitueixen eines efectives i àgils per analitzar la realitat existent i avaluar de forma eficaç l'impacte de les noves realitats i propostes de creixement urbà i de distribució territorial.

Es va plantejar que la condició de les ciutats contemporànies és objecte de nombroses activitats, projectes i reflexions, entre les quals; el fet que hem de fer front a una expansió urbana sense precedents fins ara. El 54% de la població de la Terra viu en ciutats. Totes aquestes qüestions són de gran abast. Per tot això el congrés es va organitzar en taules temàtiques orientades a problemàtiques teòriques, que poden ser a la vegada avaluades a partir de l'ús de les noves tecnologies.

Un valor afegit fonamental d'aquesta edició del congrés per al CPSV i per a la UPC va ser la seva obertura a un nou àmbit territorial de creixement, de xarxes de recerca, fins ara no abastat, com són els diversos països de l'est d'Europa, que començant pel grup de treball amb la *Universitat de Tecnologia de Varsòvia* (equip organitzador) i amb els contactes amb altres professors de la *Universitat de Tecnologia de Varsòvia* ha significat, en bona mida, la gènesi de nous i creixents àmbits de col·laboració.

4. Participació de la UPC

Respecte de l'activitat desenvolupada, s'ha d'indicar que el *11th International Congress on Virtual City and Territory (11 CTV)*, "*Back to the Sense of the City*" (<http://ctv2016.pk.edu.pl>), es va desenvolupar segons el que s'havia previst a la sol·licitud d'ajut. Van assistir-hi tres professors del Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV), a més d'un arquitecte-investigador, tècnic de suport a la recerca (PSR) del mateix centre, qui redacta aquest document. Tots quatre van realitzar funcions diverses tant en Comitès del Congrés (Científic i Organitzador), com es pot veure a l'apartat específic de la web del congrés (<http://ctv2016.pk.edu.pl/committees.html>), així com en diverses tasques en el desenvolupament del congrés, com es pot veure al programa publicat a la web. (<http://ctv2016.pk.edu.pl/downloads/CTV2016-PROGRAM.pdf>)

El professor Dr. Arquitecte, **Josep Roca Cladera**, Catedràtic del Departament de Tecnologia de l'Arquitectura (TA) i Director del Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV) va actuar com a President del Comitè Científic i va fer un dels *opening speakers* a més de participar en *interdisciplinary sessions*, com a coautor en diverses ponències.

El professor Dr. Arquitecte, **Carlos Marmolejo Duarte**, Professor Titular del Departament de Tecnologia de l'Arquitectura (TA) i investigador del Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV) va actuar com a membre del Comitè Científic, com a moderador al *Panel 3 Urban composition – desired, possible, required?* a les *interdisciplinary sessions*, i també va ser coautor en diverses ponències.

La professora, arquitecta, M.Sc. **Blanca Arellano Ramos**, Professora Associada del Departament de Tecnologia de l'Arquitectura (TA) i investigadora del Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV) va actuar com a membre del Comitè Organitzador, com a moderadora al *Panel 6 Could urban growth be sustainable?* a les *interdisciplinary sessions*, i també va ser coautora en diverses ponències.

L'arquitecte, M.Sc., **Rolando Biere Arenas**, Personal de Suport a la Recerca (PSR) i investigador del Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV) va actuar com a membre del Comitè Organitzador, com a secretari al *Panel 7 City smartness – tool or aim?* a les *interdisciplinary sessions*, i també va ser coautor de dues ponències.

Pel que fa a la seva organització, a l'apartat específic de la web del congrés (<http://ctv2016.pk.edu.pl/organisers.html>) s'indica que aquesta edició, a més del *Institute of Urban Design, Faculty of Architecture, Cracow University of Technology*, la va realitzar el *Centre de Política de Sòl i Valoracions (CPSV)*, de l'*Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB)*, de l'*Universitat Politècnica de Catalunya* i també la *Polish Academy of Sciences, KUiA*

També es important destacar la participació de la professora, Dra. Arquitecta, *Karin Hofert Feix*, del Departament de Projectes Arquitectònics (DPA) com a moderadora al Panel 6 i presentant ponències i també del professor Dr. Arquitecte, *Estanislao Roca Blanch*, Director del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori (DUOT) com a un dels *Key Speakers*.

4.1 publicació de les actes del congrés

Cal indicar en aquest que la fase divulgativa del Congrés dintre de la UPC (i també cap a l'exterior) va començar al juny de 2015, amb un vincle directe des de la pàgina web del CPSV (<http://www-cpsv.upc.es/IndexCTV>) a la pàgina web del Congrés, des del que s'accedeix a més a l'índex de totes les edicions anteriors, apareixent també els vincles a les respectives publicacions en format digital i en accés obert de les actes de cada edició al Portal del coneixement obert de la UPC, UPCommons.

És important destacar que des de la posada en marxa del *Portal del coneixement obert de la UPC* s'han publicat els llibres d'actes de totes les edicions del CTV i, fins i tot a efectes retroactius amb les publicacions de les primeres edicions. Aquesta tasca ha permès arribar, prèviament a la realització de l'onzena edició, a un total de *604 publicacions a la col·lecció del congrés CTV* (<http://upcommons.upc.edu/handle/2099/11326>), situant-se aquest en primer lloc d'aquest tipus d'activitats dins del portal, destacant-se com a primer co-autor el professor *Josep Roca Cladera* amb 37 publicacions, en quart lloc el professor *Carlos Marmolejo Duarte* amb 24 publicacions i en cinquena posició la professora *Maria Pilar Garcia-Almirall* amb 22 publicacions, tots tres investigadors del CPSV. En aquest punt també estava pendent la publicació de la quarta edició, la publicació de la qual té un total de 1054 pàgines amb un total de 194 ponències que s'havien d'afegir a les 604 ja existents.

En aquesta oportunitat (l'onzena edició) van assistir-hi més de 150 participants de diversos països d'Europa i de l'Amèrica llatina i totes les ponències presentades, més de 120, es van publicar al llibre e proceedings; *Back to the Sense of the City, 11th VCT. International monograph book*, amb l' ISBN: 978-84-8157-660-3, editat pel *Centre of Land Policy and Valuations (CPSV)* July 2016, Barcelona, Spain, Editor general del qual va ser el professor *Josep Roca Cladera*.

Respecte d'aquest llibre, no es va fer edició impresa, sinó digital, per la qual cosa, amb posterioritat al congrés, es van enviar tots els arxius digitals al Servei de Biblioteques de la UPC (ETSAB) perquè, faci la publicació de les ponències a UPCommons, específicament a l'apartat del 11th Congress Virtual City and Territory, Krakow, 6-8 July 2016; <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/90350>, dintre de la col·lecció International Conference Virtual City and Territory; <http://upcommons.upc.edu/handle/2099/11326>

Dintre d'aquest llibre estan disponibles totes les ponències presentades per membres del CPSV i per estudiants del Doctorat en Gestió i Valoració Urbana i Arquitectònica, del que participen tots els professors assistents, segons el detall següent:

4.1.1 Chapter 2. Urban process

- *Quantitative analysis of the social division of space and segregation in Mexican cities: case Culiacan Rosales, Sinaloa, Mexico.* Jorge Acosta Rendón & Carlos Marmolejo Duarte.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/90895>

- *Housing types and choices in Saudi Arabia.* Haytham Alhubashi & Josep Roca Cladera.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/90896>

- *The sustainable future of the smaller historical centres, between "modulation of the protection" and new technologies.* Mario Cerasoli & Rolando Biere Arenas.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91488>

- *Does polycentricism influence residential values? an analysis for the Metropolitan Region of Barcelona.* Carlos Marmolejo Duarte.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/90995>

4.1.2 Chapter 3. Urbanization and de-urbanization

- *Identifying urban heat island at medium scale: the Barcelona case.* Blanca Arellano Ramos & Josep Roca Cladera.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91015>

- *Are consumers willing to pay more for residential energy efficiency in emergent markets?.* Felipe Encinas, Carlos Marmolejo, Francisco Sánchez & Carlos Aguirre.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91016>

4.1.3 Chapter 4. Virtual cities, theory and technology

- *Geo-position technologies in city use research: accuracy evaluation in the context of university students mobility.* Bianca Chaves-Custodio, Mireia Ballús Martínez, Fernando García Martínez, Sandra Karina Meza, Liya Yang, Francesc Valls Dalmau & Carlos Marmolejo Duarte.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91031>

- *The use of smartphones in public spaces in the smart cities era.* Bianca Chaves-Custodio & Pilar Garcia Almirall.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91034>

- *Mapping land cover changes of pilgrimage sites in mecca using multi-temporal satellite imagery.* Ayman Imam & Josep Roca Cladera

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91036>

- *Valorization of urban heritage: modeling UAV 3D data for mobile platforms.* Luís Filipe Marque, Josep Roca Cladera, José António Tenedório, Malcolm C. Burns & João Marques.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91232>

- *City without barriers, ICT tools for the universal accessibility*. Study cases in Barcelona. Rolando Biere Arenas, Blanca Arellano Ramos & Josep Roca Cladera.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91235>

4.1.4 Chapter 5. Governance, social cohesion and urban policies

- *Just one housing bubble? an analysis of spatial segmentation of the residential values over time in Barcelona*. Mireia Ballús Martínez & Carlos Marmolejo Duarte.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91248>

- *Immigration social challenges in public spaces in Jeddah, Saudi Arabia*. Maher Mahfoz Summan.

URL: <http://upcommons.upc.edu/handle/2117/91258>

També és important destacar que estan publicades totes les ponències presentades per la resta de participants de la UPC.

Amb la inclusió d'aquesta edició del congrés, a les publicacions prèvies de la col·lecció del congrés CTV (<http://upcommons.upc.edu/handle/2099/11326>), aquest es reforça en el seu primer lloc d'aquest tipus d'activitats, amb un total de 843 publicacions, destacant com a primer co-autor el professor Josep Roca Cladera amb 42 publicacions, en tercer lloc el professor Carlos Marmolejo Duarte amb 30 publicacions i en cinquena posició la professora Maria Pilar Garcia-Almirall amb 27 publicacions.

5. Comentaris finals

Pe finalitzar és important incidir en que cada vegada més el CTV es consolida com un punt de trobada per discutir els diversos aspectes que afecten a les ciutats, a l'hora ambientals, socials, econòmics i per descomptat urbans i arquitectònics, sempre tenint en compte les noves tecnologies com a eines útils d'anàlisi i de desenvolupament de solucions.

Així mateix, pel que fa a la generació de coneixement, que la seva magnitud, de entre 100 i 200 participants per edició aporta la possibilitat de generar discussions enriquidores i a la vegada d'interacció real entre els participants i la possibilitat de arribar a establir noves xarxes de col·laboració i noves recerques.

També que la voluntat del Centre de Política de Sol i Valoracions, per afavorir la continuïtat del congrés i el esforços per coordinar, incloure noves institucions i participar, ha estat cabdal per a la seva continuïtat.

I finalment, respecte de la difusió dels resultats del congrés, que la publicació en obert a UPCommons, ha estat no només molt eficient, sinó també fonamental per a la visibilitat de les ponències presentades. També pel que fa a la difusió, s'indica que s'editarà una sessió especial de la Revista quadrimestral *Architecture, City and Environment*, ACE (<http://revistes.upc.edu/ojs/index.php/ACE/index>), revista UPC en Access Obert, editada pel CPSV, amb una selecció de ponències destacades del congrés i de les conclusions dels panells de discussió.